

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvas szerkesztők háborúban léte alatt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. Fél évre 7 „
Majus 3 kor. 50
Egy hónap 1 „ 20

A mi egységes-ségünk ereje

Makó, május 29.

Ma már senki előtt nem szorul bizonyításra, hogy a háborúban a győzelmet csak a gazdaságilag erős nemzetek remélhetik. A tíz hónap óta tartó háború alatt a magyar és német hadak fényes sikereit, de különösen azt, hogy a számra nézve tulsúlyban levő ellenségre már-már döntő csapást mértünk, leginkább gazdasági erőnknek kell tulajdonítani.

Most, mikor tíz hónap után áll szövetségünk, az olasz levélközve a nemzeti becsület és tisztesség minden parányát és vérmérsékletét követve, de még inkább történelmi multunk alatt oly sokszor megisméltódott gonoszágának hódolva, bennünket, állami létének bázisát, gazdasági fejlődésének hatalmas támaszát orvul hátha támad, akkor egy pillanatra az aggodalom érzete lepte meg a magyar nemzet lelkét, hogy lesz-e erőnk megküzdeni újabb ellenséggel?

Az aggodalom csak pillanatokig tudta foglyul ejteni a magyar nemzet lelkületét. Hamar felocsudott most is, mint annyiszor valahányszor a történelmi multak idején vészfellegek tornyosultak a magyar haza egére.

A haza megvédésében egybeforott a nemzet. Most nem tagolja meg vallás. Nem osztja széthúzó csoportokra nemzeti színt. Nem bontja izekre származást. Nem szaggatja széthúzó pártokra politikai meggyőződés.

A haza megvédésének szent érzésében testvérré olvadt össze a hazának minden fia. És az a fegyver, melyet a hazaszeretettől irányított, érzésben eggyé olvadt testvérek keze vezet, az ki fogja vivni a dicső győzelmet az újabb és még több ellenség fölött is.

Nemcsak a harcatereken küzdő hőseink harcolnak, de küzdünk itthon is. Ha kell nélkülözünk és minden javunkat feláldozzuk a haza oltárán. E kornak magas szoros percei már elérkeztek. A gazdaság millióit, a szegény filléreit adja anyagi erősítésül kölcsön a hazának. E kölcsönöknek busás lesz a kamata. Először a kamat nem marad el a szó igazi értelmében, de az erkölcsi kamat mindennél többet jelent.

Csak ellenségeink legyőzése után élvezhetjük ezt a mindennél többet érő erkölcsi kamatot, mely nem más, mint az ellenségek legyőzése után a magyar hazát átölelő, mindenki haladását biztosító béke. Erzi ezt a nemzetnek minden fia, tudja, hogy csak gazdaságilag erős nemzeté lehet a győzelem,

ezért hordja össze a milliókat, ezért adják a filléreket. E gazdasági fegyverek segítségével fogják hős testvéreink kivívni a magyar nemzet legnagyobb diadalát, a magyar haza jövő biztonságát még több és ujjonnan orvul támadó ellenségeink fölött is.

szívósan kell küzdeniök. Az ellenség kétségbeesett kísérleteket tesz, hogy hadállásait megtartsa. Przemyslól keletre csapatunk már veszélyeztetik azt a két vágányú vasutvonalat, amely Przemysl Lemberggel köti össze.

Az oroszok kudarca Bukovinában

Bukarest, május 29.

Marmoricából táviratozzák az „Universul”-nak:

Az osztrák-magyar csapatok kilátásai, hogy Csernovicot megtarthassák, egyre növekszenek. Az oroszok összes eddigi kísérletei, hogy a várost visszafoglalják, kudarcra végződtek. Tegnap éjszaka 12 és 1 óra között megkísérelték, hogy tekintélyes erővel átkeljenek a Pruthon, de az egész vonalon visszaverték őket. Orosz forrásból arról értesülök, hogy számos orosz csapatot, amely eddig Bukovinában operált, a galíciai határra küldtek, ahol az oroszok helyzete nagyon kritikussá vált.

Döntő harcok Przemysl körül

Csapatunk győzelmesen nyomulnak előre

Przemysl ostroma

Przemysl 26-ika óta nehéz ágyúkkal rendszeresen lövöldözzük. A szövetségesek ezzel megkezdték a tüzéségi támadást a csataterén. A Przemysl körül font gyűrű mind szűkebbre szorul, de kelet felől még nincs egészen bezárva. A Lemberg felé induló vonatok még olykor közlekednek a szövetségesek tüzelésében. Az oroszok a presztizs megőrzése céljából önként nem üríthetik ki a várat, tehát inkább feláldozzák a helyőrséget.

A 42-es Skoda-tarackok hatása

Amsterdam, május 29.

Az „Allgemeen Handelsblad” katonai munkatársa írja:

Tudjuk, hogy az osztrák-magyar offenzívát heves tüzéségi harcok előzték meg. Ugy az osztrák-magyar, mint a Galiciában operáló német sereg olyan kaliberű ágyúkat állított fel, amelyeknek hatása minden képzeletet és fantáziát felülmul. A 42-es Skoda-tarackok olyan bombákat szórtak az ellenségre, amelyeknek súlya ezerszáz kilogramm vagyis háromszáz kilóval nehezebb a 42-es német mészarak lövedékeinél. A 419-es számmal jelzett magaslatnál, amely Tarnov közelében van, a lehullott lövedékek tizenöt méter átmérőjű és nyolc-tíz méter mély lyukakat furtak a földbe. Kétszáz méter

körzetben az erős légnyomás minden élő lényt elpusztított.

A „Hel Vaterland” haditudósítójának alkalmá volt néhány ilyen támadás folytán meghalt katona holttestét megsemlélni. A holttesteken sebesülésnek semmi nyoma sem látszott. A légnyomás által elpusztított katonák teste feketés-kék színű lett. A tarnovi állomáson ilyen 42-es lövedék egy forgó hidat forgácsolt szét, az állomás öt méter vastagságú betonlapzatát porrázta és kiszakított sínek száz méternyire elhajította.

Elképzeltető, milyen hatása volt ilyen lövedéknek, ha a katonák által lakott lövészárokbba esett le, métermázsa számra ontva az ekrazitot magából, több métermázsanyi acéltömböket szórva széjjel, melyek egy-egy normális kaliberű gránátnak felelnek meg s amelyek beláthatatlan körzetben belül mindent elpusztítanak. Megállapítható, hogy főleg az osztrák-magyar tarackok őrítő hatása, pokoli munkája okozta az oroszok futását.

Csapatunk elérték a przemysl-lebergi vasutvonalat

Berlin, május 29.

A „Berliner Taebblatt”-nak táviratozza haretéri tudósítója Eperjesről: A szövetséges német-osztrák-magyar csapatok az oroszokat ujjonnan harcra kényszerítették dacára lépésről-lépésre visszahozták. Az oroszok veszteségei főként a Stryj Suciél völgyében nagyok, amelyekért csapatainknak

Kisebb csatározások a tiroli partokon

Olasz katonaszökevények és csendőrök harca

Berlin, május 29.

A „National Zeitung”-nak jelentik Chiassóból: Az olasz katonaszökevények száma, akik Svájcban keresik menhelyüket, annyira szaporodik, hogy az olasz határon álló őrk már nem képesek nehéz feladatukat teljesíteni. Ez a feladat a legnehezebb a Luganótól déli partjain, ahol a bokros részek mérföldekre terjednek, úgy hogy a part mentén a sziklás vidék oltalma alatt ötven-száz ember könnyen elérheti a svájci határt. Azon a ponton, mely a Ponte Tresától délnyugati irányban fekszik, a határőrök rálvöldöztek a szökevényekre, akik közül öt meghalt, négy pedig súlyosan megsebesült. A határőrök közül is többen elvesztették életüket a szökevény katonákkal folytatott harcban, de az elesett határtisztviselők száma ismeretlen. A szökevények ingig levették, hogy fegyverrel kikényszerítsék menekülésüket a svájci határra, ahol magános szigeteken és utatlan erdőkben találnak buvóhelyre. Co

Ablakredőnyök önműködővel minden nagyságban kaphatók a PALLAGI-czégnél.

móbból tegnap is százhusz behívott katoná szökött meg Svájcba, akiknek fele már el volt látva fegyverrel és lőszerrel. Lanza d'Inteloi közelében véres összeütközések történtek a katonák és határőrök között, miközben az utóbbiakat úgy meglepték, hogy az alig tíz emberből álló szökevények bekerítették és lefegyverezték őket, amíg mögöttük nem nagy távolságban egy karabinieri csapat közeledett óvatosan a szökevények vadászására. Az olasz határ lakossága kivétel nélkül a szökevények pártját fogja és minden esetben részesei őket.

Kisebb harcok az egész határon

Bécs, május 29.

Milanóból jelentik: A „Secolo“ jelenti, hogy a határ egész hosszában megkezdődtek a kisebb jelentőségű esetepetek. Komoly összecsapásról eddig egyetlen jelentés sincs a frontról.

A Lybiában harcolt csapatok Dél-tirol ellen

Róma, május 29.

A tegnapielőtti osztrák és magyar hivatalos jelentés közölte, hogy a Judicariában lévő Conditot, mely a Trient felé vivő uton van, olasz katonák megszállták. A lapok erre vonatkozólag közlik, hogy a Judicaria felé operáló olasz csapatok a lybiai hadsereg magvát képezték. Az ottani harcokban ezek a csapatok a háborút már megszokták s a fáradalmakban megedződtek és mint elite csapatokat, ezeket küldik előre az első komolyabb akciók véghezvitelére. Ezek a csapatok Bresciából indultak kis Indrdezen át nyomultak előre igen óvatosan. A folyók völgyében Dél-tirol felé mindenütt ezek a csapatok fognak elől operálni.

A Balkán Olaszország ellen

Bukarest, május 29.

A belgrádi „Politika“ így ír Olaszországról:

Itália vásárra vitte a rokonszenvét és fegyverei segítségét. Nyilvános árverés alá bocsátotta azzal a jelszóval: ki ad többet érte? Ez az olasz politika egyedüli rugója. Anglia és Franciaország többet kínáltak, de sajnos, a délszlávok rovására. Ha az ántántnak olyan nagy szüksége volt az olasz segítségre, miért nem fizeti a számlát a maga zsebéből? Meg vagyunk győződve arról, hogy a zsebéből olasz politika az ántántnak sem rokonszenves és csak kénytelenségből adja meg a kis esikart kompenzációkat. Meggyőződésünk, hogy Olaszország ezért a zsarolásért keservesen fog lakolni.

Hasonló a felfogás Szófiában is. A bolgár kormányhoz közel álló lapok azt hangoztatják, hogy Olaszország beavatkozása nem változtat Bulgária magatartásán. Az olasz beavatkozásnak illetékes körök döntő jelentőséget nem tulajdonítanak. Az a vélemény, hogy az osztrák-magyar csapatok támadólag fognak fellépni. Németország nyolcszáz ezer főnyi sereget tart készzenlétben az olasz határ közelében. Általános az a felfogás, hogy Olaszországban belső forradalom fog kitörni és már az a hír

is keringett, hogy Salandra miniszterelnököt egy anarkista lelőtte.

Az olaszok stratégiája a tengeren

Milano, május 29.

A „Corriere della Sera“ tengerészeti szakértője kifejti, hogy az olasz haditengerészet vezetőségének milyen stratégiát kell követnie. A cikk azt mondja, hogy ma, az aknák és buvárhajók korában vitássá vált az a régi feltevés, amely szerint a támadó fél morális és praktikus előnyt biztosít magának a megtámadottal szemben. A két tengerpart nagy közelsége valószínűvé teszi az osztrák-magyar flotta támadásait.

NAPI HIREK

T á j é k o z t a t ó.

Naptár. Május 30. Vasárnap Róm. kath. és Protest. C. 1. Sz. v. Görög-ország máj. 17. D. M. vas. Nap kel 4 óra 10 perckor, nyugszik 7 óra 45 perckor.

Időjárás. Lényegtelen hőváltozással tulnyomóan száraz idő várható. Sörgönyprognózis: Enyhe, száraz. Déli hőmérséklet 21-9 C.

Tudakozódás a hadifoglyok után. Értesítettnek a harctéren levő katonák hozzátartozói, hogy a katonák utáni tudakozódás esetén a következő adatokat kell közölni a hadifoglyokat gyámolító és tudósító hivattal: A hadifogoly neve, születési éve, polgári foglalkozása, vallása, katonai rangja, ezredének és századának száma, a háboru kitérésekor melyik városban katonáskodott, vagy a mozgósításkor melyik városba vonult be, tábori postája, melyik harctéren volt, orosz, szerb, vagy montenegrói, hol látták az illetőt utoljára, sebesülten tünt-e el az illető, s a tudakozódó pontos lakcíme. A tudakozódók táviratot hozzátartozóiknak közvetlenül ne küldjenek, mert ilyeneket nem kézbesítenek. A tudakozódáshoz nyomtatvány minta van a rendőrségnél is.

Hadikölcsön jegyzés Makón. Ma délelőtt Makó város polgármesteri hivatalánál a következők jegyezték hadikölcsönt: Szecsődy Kálmán 1000, özv. Káposzta Józsefné 5000, Hajdu Péter és neje 3000, Sipos János és neje 800, Baranyi István és neje 1200. Postatakarékpénztár utján jegyzett hadikölcsön: Diós István, neje és gyermekei 4000, Nagy Viktória Zoltán 1000, Diós József 1000 koronát.

Levél az orosz fogságból. Nincs nap, hogy elveszettek hitt katonáink egyikétől-másikától ne érkeznek levél az orosz fogságból. Ma Rózsa András, kit szülei régen halottnak hittek, tudatja velük, hogy orosz fogoly és jól érzi magát.

Megjavult a tábori postacsomagforgalom. Már legközelebb ismét nagyobb mértékben tesszük lehetővé a tábori postacsomagok küldését. A közlekedési vonalak megjavulásával a tábori postaforgalom is fellendül s a csomagok felvételeinek és továbbításának egyik nagy akadálya megszűnik. A meleg időjárásra való tekintet-

tel élelmiszerek küldését nem engedelmzik, ahelyett ezt ajánlják a közönségnek, hogy toalettszereket, szappant, izzadás elleni porokat, hűsítő pasztillákat szunyoghálókat, tüllt és dohányfélét küldjön a hadbavonultaknak. A postaforgalom megkönnyítésére esetről-esetre hirdetéssel fogják értesíteni a közönséget.

A selyemtenyésztők figyelmébe. A szekszárdi selyemtenyésztési felügyelőség értesítése szerint a selyemtenyésztők között az a híresztelés terjedt el, hogy a gubó árát nem fizetik ki, vagy annak egy részét hadicélokra, katonai kórházak javára és hadisegélyre levonják. Ez a híresztelés nem egyéb rosszakaratu megtevésztésnél, mivel a beváltáskor a gubó árát úgy mint eddig, az idén is készpénzben kifizetik.

A gyermeknapi gyűjtés sikere. A Liga vezetősége felbontotta és összeszámolta már a pünkösdi gyermeknapon az urnákba és perselyekbe összegyűlt adományokat. A névvel megjelölt perselyekbe gyűjtöttek: Tarnay Kornélia 426, Langfelder Izabella 1321, Bund Gyula 1535, Czibus Gizi 1869, Dózsa Ilona 1425, Hervay Mariska 2609, Riesz Terike 1468, Draskóczy Mici 1810, Demkó Margit 810, Wizinger Margit 851, Madzsar Irma 1386, Rotter Terike 546, Rotter Tilike 585, Hubert Böske 1185, Bund Gabriella 1115, Hegyi Jolán 2902, Tókey Alice 2163, Nagy Margit 2162, Jaczkó Sárka 957, Pollák Magda 1375, Hubert Laei 521, Dóssa Magda és Grünstein Terike 1508, Hász Ilonka 7081, Tarnay Margit 1612, Goldehmidt Olga 2378, Kaufmann Cilka 869, Tókey Mártha 1376, Tókey Edith 871 koronát. Ezekhez az összeghez hozzáadva a névvel meg nem jelölt perselyekbe és urnákba összegyűlt pénzeket, a gyermeknapi gyűjtés eredménye: 1312 korona 23 fillér. A polgárok által összegyűjtött összegeket, a külön adományokkal és a háborus delutánok jövedelmével együtt eddig csaknem 5800 korona áll a Liga rendelkezésére a hadiárak céljaira, a mely összegben még nincs bende a vidéki gyűjtések eredménye.

Anyakönyvi hírek. Házaságra jelentkeztek: Vajda Mihály Kelemen Annával. Elhaláltak: Koesis Viktoria 8 éves, Cs. Kis Ilona özv. Maesán Mihályné 82 éves, Nagy Erzsébet 9 napos korában.

Volt jó esőnk

Lesz jó termésünk

Béke idejében is úgy volt az, hogy Magyarországon mindenkinek jóléte, boldogulása, erkölcsi előrehaladása a jó terméstől függött, illetve függ ezentul is mindenkoron.

Most a háboru idején a föld termő erejének többszörösen meghatványozva érezzük létünkre nézve nagyfontosságú, kellemes nem minősíthető befolyását.

Érezték a nagyfontosságú körülményt az egyesek, érezték a hatóságok, melyek mindent elkövettek, hogy egy talpalattnyi föld se maradjon bemunkálkodás nélkül.

Megemlékeztünk már arról, hogy Makón, de egész Csanádvármegyében nem volt szükség arra, hogy a földek bemunkálása és bevetése érdekében a hatóságnak kellett volna közbe vetnie magát. A mi közönségünk, bár hiányzott az, ki az ekeszarvát biztos kézzel vezette volna, mert a harctéren küzdött, mégis eleget tett e téren minden kötelességének. Nem annyit, de több földet vetett be most mint máskor a béke idejében.

Nagyszerűen be voltak munkálva a földek. Mindannak dacára az utóbbi napokban mégis aggódtunk, mert a termést kezdte fenyegetni az eső hiánya. Azonban a magyarok Istene, mint még soha nem hagyta elveszni az ő nemzetét, most is meghallgatta a gazda imáját, mindannyiunk főharsát. Megadta a minden esepében áldást adó bőséges májusi esőt, nemcsak Csanádmegyében, de országsszerte.

Kalászos növényeink, mint a makói gazdák mondják, emberemlékezet óta nem ígérték olyan bő termést, mint az idén. A kukorica, mely a szárazság miatt esenevés volt, szemlátomást fejlődik.

Jó termés ígérkezik tehát vármegyesszerte. Mikor azonban ezt az örömdetes tényt konstatáljuk, tesszük azt főleg azért, hogy a hatóság figyelmét már előre felhívjuk a szükséges munkaerőről való gondoskodásra.

A mutatkozó termés betakarítására az itthonmaradt munkaerő elegendő. A mostani körülmények között katonáink aligha lesznek aratásra szabadságolhatók. A hatóságoknak kell majd közbevetniük magukat a termés betakarítása érdekében, mert a termés létünk tulajdonképeni alapjává csak akkor válik, mikor a magtárban van.

Gyermekek züllése Makón

Óvjuk a gyermekeket a csavargástól

A vallás és közoktatásiügyi miniszter intézkedése folytán az elemi iskolák növendékei nálunk, Makón is hamarabb letették a vizsgát. Tudvalevő dolog, hogy a miniszternek ez az intézkedése azt a célt akarja szolgálni, hogy a gyermekek a mennyire testi erejük megengedi, behasználtassanak a megszorodott mezei munkák végzésénél.

Tagadhatatlan, hogy az iskoláztatás alól felszabadult igen sok gyermeknek már ma is igen sok hasznát veszik. Makó város rendőrsége azonban rájött arra, hogy igen nagy a száma azon gyermekeknek, kik felszabadultak az iskolától, teljesen szabadakká lettek és nincsenek a kellő felügyelet alatt, mert bizony igen soknak az apja a harctéren küzd.

Ezekből látszik, hogy igen sok gyermek nélkülözi a családi élet felügyeletét, így ezeknek nagy többsége, mint azt a renouérség megállapította tétlenül az utcákon csavarog.

A tétlenség, a semmittevés, pedig mint azt a közmondás is tartja,

sok rossznak képezi szülő okát. Különben Makó város rendőrkapitányi hivatalának a makói gyermekek e nemű zülléséről is vannak legujabb érdekes följegyzései.

A nevekkel nem szolgálhatunk, mert a kiskoru bűnösöknek neveit a törvény értelmében kiírni nem szabad. A sok apró-cseprő tolvajlásból, csirke-, tyúk- és libalopásból csak azt állapítjuk meg, hogy ezek az unatkozó és csavargó gyermekek csak azt lesik, hogy melyik háznál nincs odahaza senki, oda besompolyognak és amit a szemük meglát, azt a kezük ott nem hagyja, ha nem éppen aprójszág is az.

Most Makó város rendőrhatalósága számos ilyen kiskoru bűnös ellen folytat eljárást. Büntetni is lehet ezeket a gyermektolvajokat, de leginkább célra vezet, ha a hozzátartozók fordítanak nagyobb gondot a gyermekekre, mert a hatóság kényszerül vagy gyermekmenhelyekben vagy javítóintézetekben elhelyezni őket.

Ennek a szomorú jelenségnek a kapcsán a magunk részéről felvetjük azt az eszmét, hogy most célszerű volna nálunk létesíteni a tanítók felügyelete alatt napközi otthonokat, melynek megvalósítása a hatóságnak lenne fontos kötelessége.

A polgármester felhívása

A hadikölesön jegyzése érdekében Makó város polgármestere ma a következő felhívást intézte a város polgáraihoz:

Polgártársaim!

A magyar kormány a második hadikölesön jegyzésének határidejét folyó évi június hó 7-ig meghosszabbította, hogy minden egyes polgárnak mód és alkalom nyujtassék hazánk iránt tartozó kötelességének lerovására és hogy tetteiben is megmutathassuk, miként e nemzet a hazáért és annak örök fennmaradásáért minden áldozatra kész.

Dicső elődeink a megpróbáltatások napjaiban és hogy többet ne említsék, az 1848-iki korszakot alkotó nagy időkben, midőn hazánk ép oly veszélyben forgott, mint a mostani világháboruban, nemcsak vért és életet áldoztak ezer éves hazánk fennmaradásáért, de a hazának minden hü fia, aki fegyverrel a kezében nem mehetett a haza védelmére, a haza rendelkezésére bocsájtotta vagyonát és mindazt, ami elérte értéket, kedves és becses volt. A történelem megörökítette azon dicső hőseink nevéit, akik a késő unokáknak követendő példájául ékszerüket és drágaságaikat a legelső hívó szóra a hazának készségesen rendelkezésére bocsájtották.

Mi e dicső elődökhöz méltatlan utódok lenni nem akarunk és nem akarhatunk s meg kell mutatnunk, nem külsőségekben és üres szavak hangoztatásával, de áldozatkészségünkkel és nélkülözhető vagyonunkkal az állam rendelkezésére bocsájtásával, hogy igaz hazafiak és áldozatra kész honpolgárok vagyunk.

A magyar állam, a midőn az európai hitszegő hatalmasságokkal élet-halál harcot vív és a midőn a hadviseléshez oly sok szükség-

letei vannak, nem ékszereket és drágaságokat, de még csak szorosán véve áldozatot se kér tőlünk, hanem azt kéri, hogy megtakarított pénzünköt, kamatostól visszafizetendő kölesönként az állam rendelkezésére bocsássuk a célból, hogy ádáz ellenségeink hazug híreszteléseivel szemben megmutassuk, hogy a magyar nép nemesak hadba szállt fiainak erős karja által, de vagyoniilag is hatalmas, erős és semmiféle ellenség által le nem küzdhető.

Egy hazám és városom polgárságának javát szíven viselő köztisztviselők álló bizalmával fordulok ismételtén is hozzátok polgárok és minden szép és nemesért hevülni tudó polgárnok, hogy a veszély e nagyon is komoly napjaiban a hadi kölesönben való részvétel által hazánk iránt tartozó kötelességeinket leróni és ezáltal megmutatni siessetek, hogy Makó város polgársága a haza megmentési munkáiban a legelső közt áll.

Ne vezessen benneteket az a tévhit, hogy a hadi kölesönben fektetendő tőkétetek esetleg elvesznek, mert a magyar állam e ég hatalmas és erős arra, hogy kötelezettségeinek eleget tegyen s gondolni sem szabad arra, hogy a magyar állam által bárki is megkárosíthatatik.

Kívánatos, hogy városom becsülete és jó hírve érdekében a hadi kölesönben mindenki tehetése szerint részt vegyen, azért a polgármesteri hivatal még a legcsekélyebb összeg jegyzésére is a legkészségesebben rendelkezésre áll.

Makó, 1915. május hó 28.
Hazaifias üdvözléssel:
DR. GALAMBOS IGNÁC
polgármester.

Legujabb

Ujból bombáztuk Velencét

Egy idegen gőzös a triezti öbölben aknára futott

— Hivatalos jelentés —

Budapest, május 29.

Alá határhelyiséget és Primerot az olasz csapatok elérték. A tiroli és karinthiai határon egyéb nem történt. A partvidéken kisebb harcok kezdődtek. Karfreitnál egy zászlóaljat szétszörtünk. Plávanál visszavertünk egy ellenséges támadást.

Tegnap éjjel több haditengerészeti repülő újabb támadást intézett Velence ellen és az igen heves puska- és ágyutüz ellenére nagyszámu bombát dobtak le, főképen az arzenálra. Ezek több helyen nagyterjedelmű tüzeket és a Nikoló erődben robbanást is idéztek elő.

Ma éjjel egy nagy idegen gőzös a triezti öböl bejáratánál aknára futott és elsüllyedt.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

SZINNHÁZ

Színházi műsor

Vasárnap délután leszállított helyárrakkal „Sulamith“ héber daltájkák.

Este rendes helyárrakkal itt másodszer Remete Géza felléptével „Zsuzsi kisasszony“.

Zsuzsi kisasszony

Ebben a szezonban végre egy olyan operett premier, amelyet a térségben és lelkesedésben meglehetősen fukar makói közönség szeretettel és spontán lelkesedéssel fogadott. Nem is történhetett másképen, hiszen elsősorban a darab, a Kálmán zene és a diszkrét hozzásimuló mese, az előadás mind elsőrendűek.

Sugár Gyula mint férfitrimmer is kitűnően bevált, ugyesen, a tenorista karriaturáját diszkréten tompítva, jól játszott. Kellekies, bájos postáskisasszony volt Révész Ilonka, aki jókedvvel, fardhatatlanul táncolt, énekelt, vitte a ker felé a darabot. Nádasynét ilyen pompásan, temperamentummal régen láttuk mókázni. Partnerként ma lépett fel először Remete is, kedvence a makóiaknak, régi silerek jegyében, meleg ünnepelésben részesülve.

Torma Zsiga ma nagyon szépen énekelt, frapáns sikere volt a nagykorú fülbe mászó Kálmán-dalok feléig intepetálásával. Komlós úryeskedet, huncutkodott, kedves és eleven volt.

A kar jó énekelt, Hajsinek rutinnal dirigált, minden kitűnő volt. Összint örömmünk volt az előadásban.

„Vasárnapi előadások. Ma délután fél 4 órakor leszállított helyárrakkal „Sulamith“ (Jeruzsálem leánya) Goldfaden világhírű remek héber daltájkák kerül színre. A címszerepet ezen az előadásban is Kellen Rozsi fogja játszani, partnere Absolon pedig Torma Zsiga társulatunk szép hangú tenoristája lesz. A többi főszerepeket Révész Ilonka, Pinter Irma, Nádasyné, Új Kálmán, Sugár Gyula, Rónai Imre, Heltai Hugó, Szarvasy Jenő és Komlós Vilmos fogják játszani. Este 8 órakor rendes helyárrakkal, érleletszünetben adják másodszer a tegnapi bemutatott előadásban oly zafos sikert aratot „Zsuzsi kisasszony“-t, Kálmán Imre gyönyörű zenéjű nagy operettjét.

* „Nagy dolog a háboru“ — Komlós jutalomjátéka. Csütörtökön este Komlós Vilmos, társulatunk kitűnő és népszerű komikusának lesz a jutalomjátéka, mely allalommal bemutatóra kerül a Magyar színház nagy sikert aratot daltájkája, a „Nagy dolog a háboru“. Azt hisszük, hogy ez esien szufolt ház fog tapsolni Komlósnak, a mit ugy e kiváló színész, mint maga a darab is megérdemel.

Földhaszonbérlet.

Földeáki határürmösben 98 kis hold föld 1915. év október 1-től haszonbérbe, vagy felébe és esetleg vetemény alá is kiadó tanya és ártízi kuttal együtt. Ertekezni lehet Makó Szent János-tér 24. szám alatt Bugyi Albertnál.

A mikócsai dülőben három járandó eladó.

Ertekezni lehet Baranyi János Szegedi-utca 45. szám alatt.

5 drb. II hónapos hizó, 200 drb. különféle faj galamb olcsón eladó.

Bővebbet MOLNÁR villamos-telep.

Kiadó föld

Rákosi-utfélen 22 kat. hold tanya-föld gabona termés alá több évre

kiadó.

Ertekezni lehet: Szent Anna-utca 29. új szám alatt

RIKÁCS JANOSNÁL

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(915)

101. fejezet:

A szüszavú sürgöny.

— Az öreg tábornok azóta teljesen visszavonult életet élt ugyszolván emberek közé sem mert menni!

— A nemzeti kaszinóból kimaradt.

Kedvelt asztala, ahol a boldogabb napokban valóságos szenvedéllyel kergette a pagátot, nem látta őt többé!

— Azonkép a katonai köröket is kerülte.

Neve ugyan még most is mosoktalan, de restelte, hogy ez az ő becsületes neve a főváros bünkrónikájával habár csak közvetve is összekötötésbe jutott.

— Mindez elkedvetleníté őt.

Minden régi baja kiujult bántotta őt rheuma, szaggatás, meguntta életét és szeretett volna meghalni.

Ekkor belépett hozzá hő inasa.

— Sürgöny hoztam, tábornok ur!

Hosvai felfigyelt.

— Sürgöny? kérdé.

— Honnét?

— Nem tudom, könyörgöm!

Még nem néztem meg jól!

— Bontsd fel! intett kezével unottan a tábornok.

Aligha érdemelné meg a fáradságot, hogy kezembe vegyem.

Legelőször is az alairást nézd meg!

Az inas tehát felbontotta.

Area hirtelen meglepetést árult el!

— Nos? kérdé a tábornok, honnét jön a sürgöny.

— Rómából.

— Hm! dünyögött az öreg ur keserű gunnyal.

(Polyt. köv.)

Zeitler Rudolf és Társai gőzm. és jéggyár r.-t.

Jégárszabása.

A mai naptól, visszavonásig, következő áron árusítjuk műjégünket:

50 kilón felüli vásárlásnál . . 03 f.-ért.
12-5-50 ki öig való „ . . 04 „
12-5 kilón aluli „ . . 06 „

Különként, a maomban átvéve, vagy előjegyzés esetén házhoz szállítva.

Az igazgatóság.

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valóci: **Ideál-fogkrémet.** A szájnak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségeit megszünteti a KUDAR-fél.

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az Ideál-kézfinomítót használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolíthatjuk, ha ckszerű kezelés mellett az Ideál-arckenőcsőt használjuk!

Végül az arcnak üdeségét, szépségét, fiatalágát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes védjeggyel vannak ellátva — és **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszerárában szerezhetők be.

Telefon-szám: 68.

Telefon-szám: 68.

HERE SZÉNA és MARHÁNAK való, valamint **herésárpa-szalma** kapható **IRITZ MIKSÁNÁL** olcsó árban.

A Korzó-szálloda és vendéglő kedvező árban eladó.

Ujságárusokat felvesz a lap kiadóhivatala.

Eladó ház

A főtér közelében Páva-u. 9. sz. ház, mely hivatalnoknak, iparos vagy kereskedőnek igen alkalmas, elköltözésmiatt kedvező feltételek mellett sürgősen eladó. Értekezni lehet **JAKSÓ ADÁM** műszerész-nél Deák Ferenc-utca 10. sz. alatt

Magyar állami cséplőgépeket, kévekötös aratógépeket,

fűkaszalógépeket és lógereblyéket, amerikai manilla és marokrakó zsinógot, vízmentes ponyvákat és zsákokat, gépkendőket és towotthe kenőcsöt szállít a legjobb minőségben

Glück Samu, Makón

Egy keveset használt

„DEERING“

kévekötös aratógép, két darab javított marokrakó aratógép, egy használt gőzcséplőgép garnitúra, egy kazalozó gép olcsón eladó Glück Samunál, Makó.

Egy táborig

látcső

megvételre kerestek. Cim a kiadóhivatalban.

Hereföld 100 hold kiadó Iritz Miksánál.

POOR ENDRE

szőgyártásból kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, májfolt, ar- és kézverősség és mindenféle bőrtisztatlanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfjító szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfjító 1 korona. Szőgyártásról több kiállítás értenekkel lehet kitérni.

Több száz

fénykép van már eddig is kiadóhivatalunkban, „Hőseink nagy fénykép albuma“-ba való elhelyezés céljából, de ezideig azonban még nem vagyunk abban a helyzetben, hogy ezen művet kiadhassuk, mert a haretérről igen sok

katoná

azzal a kéréssel fordult hozzánk, hogy várjunk még az album kiadásával, míg ők is abban a helyzetben lesznek, hogy a fényképeiket beadhassák közlés végett. Örömmel teszünk eleget vitéz katonáink ezen kérelmének annyival is inkább, mivel ezzel nagy örömet szerzünk nekik, másrészt pedig „Hőseink nagy arckép albuma“ annál díszesebb lesz, minél több hős fényképe díszíti azt. A legutóbbi napokban már több katonatiszt fényképe is

érkezett

hozzánk közlés végett. Ismételten felhívjuk azonban katonáink itthonmaradt hozzátartozóit is, hogy a kinek fénykép van birtokában, azt minél előbb hozza be lapunk kiadóhivatalába, hogy „Hőseink nagy arckép albuma“-ban megörökíthessük. — Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal készséggel szolgál.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett gyorsajtaján, Makón.